

SVENSKT NÄRINGSLIV

Infrastrukturdepartementet

Vår referens/dnr 10/2020

i.remissvar@regeringskansliet.se
andreas.kannesten@regeringskansliet.se
i.e.remissvar@regeringskansliet.se

Er referens/dnr:

I2019/03474/E

2020-04-27

Remissvar

Remissvar avseende betänkandet från Biogasutredningen - Mer Biogas! För ett hållbart Sverige (SOU 2019:63)

Svenskt Näringsliv tackar för möjligheten att svara på rubricerad remiss.

Det är bra om gödsel, matrester och annat biologiskt avfall kan tas om hand och utnyttjas för energiändamål och återbruk av växtnäringssämnen. Intresset för att använda biogas har de senaste åren ökat inom såväl transportsektorn och el- och värmebranschen som industrin i Sverige och sedan 2015 har biogasanvändningen nästan fördubblats.

Detta är givetvis positivt då biogas tar tillvara av resurser som normalt annars förfors i samhället. Det kan även konstateras att en stor del av den svenska biogasanvändningen de senaste åren är importerad. Under 2018 stod importerad biogas för ca 43 procent av användningen, vilket kan jämföras med 2016 då den importerade biogasens andel bara var ca 10 procent.

Svenskt Näringsliv ser mycket positivt på handel mellan länder, men i detta fall är den ökade importen helt beroende av en snedvriden konkurrenssituation vilket behöver åtgärdas. För att producera eller använda biogas krävs nämligen idag olika stödsystem.

Saknar analys av kostnadseffektivitet i olika användningssektorer

Svenskt Näringsliv har som övergripande mål att bidra till omställningen till ett fossilfritt samhälle och vi står bakom målet att Sverige ska bli klimatneutralt till 2045. Vi driver även på i europeiska och internationella sammanhang för att skapa mer ambitiösa ramverk världen över i syfte att klara Parisavtalet.

Samtidigt är teknikneutralitet inom energiområdet grundläggande för Svenskt Näringsliv och vi ser problem med produktspecifika stöd. Fossilfria alternativ inom alla sektorer är viktiga och möjligheten att nyttja resurser genom en ökad cirkuläret är positivt, stöd som inledningsvis kan fungera som en brygga in i det fossilfria samhället kan därför ibland vara rättfärdigade.

Biogas är självklart då en resurs som kan vara intressant tillsammans med andra

Svenskt Näringsliv Confederation of Swedish Enterprise

Postadress/Address: SE-114 82 Stockholm Besök/Visitors: Storgatan 19 Telefon/Phone: +46 (0)8 553 430 00
www.svensktnaringsliv.se Org. Nr: 802000-1858

biobränslebaserade energiformer. I dagsläget är det inte ekonomiskt möjligt att konkurrera med fossila bränslen utan subventioner, såväl biogas som andra biobränslen kräver stöd eller skattenedsättning i olika former. Det borde dock göras en bedömning av utvecklingen av olika fossilfria alternativ och vad som är kostnadseffektivt i olika användningssektorer. Denna analys saknas i utredningen. Det är till exempel inte självklart att all biogas bör uppgraderas till drivmedelskvalitet eller t ex förvätskas till flytande gas (BLG). Det finns alternativ användning för biogas som inte kräver denna uppgradering. Det finns också andra fossilfria alternativ som andra biobränslen, vätgas eller elektrifiering av processer och fordon.

Främja också utvecklingen av den industriella bioekonomin

Svenskt Näringsliv anser att utgångspunkten för bioekonomin bör vara att så långt som möjligt skapa en fungerande marknad med lika möjligheter för alla användare. Stora vinster i resurseffektivitet och minskade utsläpp av koldioxid är också möjliga genom användande av bioråvaror i produktion av produkter. För att det ska vara marknadsmässigt motiverat för industrin att övergå till biogas måste kostnaden ligga i nivå med naturgas som är alternativet. För industriella kunder som ser biogasen som en alternativ råvara i sin industriella produktion löser inte skattenedsättningar för uppvärmning och fordonsdrift prisskillnaden mellan biogas och naturgas.

Därför behöver en produktionspremie vara anpassad till industrins behov, alternativt kompletteras med en prisutjämning för industriella kunder för att utjämna biogasens prisnivå till naturgasens. Vi anser att frågan om industriell biogasanvändning böra vara en del av det första paketet.

För Svenskt Näringsliv är det grundläggande med konkurrensneutralitet. Det är därför besvärande om regelverk skiljer sig kraftigt åt i olika länder, vilket förorsakar snedvridning. I detta fall med biogasproduktion från gödsel finns det produktionsstöd i våra grannländer som har konkurrerat ut den svenska produktionen de senaste åren.

Justering av EU ETS-systemet avseende biogas är viktig för industriell användning

I Sverige har det ekonomiska styrmedlet för främjande av biogas varit skattebefrielse vid användningen. Skattebefrielsen har främst bidragit till att stimulera fram en ökad användning av biogas inom vägtransportsektorn. Denna skattebefrielse är idag godkänd av EU och regeringen bör snarast se till att en förlängning av skattebefrielsen ges, vilket till viss del kan underlättas av att biogasens ursprung är ett avfall. Svenskt Näringsliv menar dock att fortsatt skattefrihet generellt bör gälla alla former av biobaserade alternativ till fossila bränslen och inte en specifik produkt.

Det finns som nämnts alternativ användning för biogas inom kraftvärme och tillverkningsindustri, där ingen specifik uppgradering krävs. Men här finns ett styrmedelsproblem gällande utsläppsrätterna i ETS-systemet, där man inte kan tillgodogöra sig biogas som samdistribueras med naturgas, den räknas då som 100 procent naturgas. Betydelsen av denna snedvridning för industrin har utredningen inte analyserat, vilket är anmärkningsvärt. Utredningen pekar på att ett biogasregister skulle kunna göra det lättare för biogasanvändare att tillgodoräkna sig biogasens fördelar inom elcertifikatsystemet och EU:s utsläppshandelssystem. Svenskt Näringsliv menar att problemet bör åtgärdas skyndsamt.

Långsiktigt ska produktionsstöd leda till skalbarhet och teknikutveckling.

Svenskt Näringsliv bedömer att det i första hand är rimligt att stödja förslaget om en "gödselepremie" för biogödsel, för att ge en mer likvärdig konkurrenssituation med grannländerna. Det är rätt ur miljösynpunkt med förgasning av gödsel, vilket förhindrar att metan bildas och frigörs från gödselstackar. Exakt vilket belopp denna premie ska ha bör noggrant analyseras och sättas i förhållande till vad som tillåts med hänsyn till fortsatt skattebefrielse och utan risk för överkompensation, enligt EUs statsstödsregler. Svenskt Näringsliv saknar dock en närmare analys i utredningen av hur produktionen kan skalas upp och på sikt få stordriftsfördelar för en förbättrad konkurrenssituation. Det är även avgörande att en teknikutveckling sker som gör biogasen konkurrenskraftig och minskar behovet av stöd.

Förutom att ta hand om biogödsel kommer biogasproduktion från resurser som uppkommer i samhället, t ex matavfall och slam från avloppsverk. Matavfall och slam omhändertas av den kommunala förvaltningen, där kommunerna har ett ansvar att omhänderta dessa resurser på ett miljöriktigt sätt. Biogasproduktion anses vara den mest miljömässigt riktiga, vilket kommunerna ska understödja och genom upphandling se till att biogasproduktionen blir kostnadseffektiv. Ett ökat utbud av kostnadseffektivt framställd biogas främjar industriell användning av biogas och bör på sikt minska prisskillnaden mellan biogas och naturgas.

Viktigt med uppföljning, analys och kostnadseffektivitet

Svenskt Näringsliv anser att det är av vikt att följa marknaden för biogas och avvakta med ytterligare specifika stöd. Det sker en kraftig omvälvning av bränslen inom såväl transportsektorn som el- och värmesektorn samt industrin. Alla dessa sektorer kommer med stor sannolikhet ha en ökad efterfrågan på biogas, vilket sammantaget gör att marknaden för biogas kommer att förändras inom de närmaste åren. Därför bör inte ytterligare statliga stöd styra mot den dyraste användningen. Svenskt Näringsliv förordar att marknaden för biogas följs ur ett brett perspektiv och analyserar var biogasens roll har störst kostnadseffektivitet.

Stockholm 2020-04-29

FÖRENINGEN SVENSKT NÄRINGSLIV

Johan Britz
Näringspolitisk direktör

Lina Håkansdotter
Avdelningschef hållbarhet och infrastruktur